

16 Οκτωβρίου, 1989

(ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ Δ)

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινικές Εφέσεις Αρ. 5179-5180).

-
- Ποινική Δικονομία — Συγκατηγορούμενοι — Δεν είναι επιθυμητός ο κατατεμαχισμός του έργου της τιμωρίας των — Πολύ περισσότερο δεν είναι επιθυμητή η εκδίκαση από διαφορετικούς δικαστές.
- 5 Συνταγματικό δίκαιο — Ισότητα — Σύνταγμα, Άρθρο 28.1 — Ποινή — Υποχρέωση μεταχειρίσεως με ομοιόμορφο τρόπο όλων όσων βρίσκονται στην ίδια ουσιαστική θέση — Ο συσχετισμός των διαφοροποιήσεων στις ποινές επί συγκατηγορουμένων με την ουσιαστική ανομοιογένεια στην εγκληματική
- 10 τους ευθύνη και το ποινικό τους μητρώο επιβάλλεται — Στην συγκεκριμένη υπόθεση δεν υπήρχε διαφορά ως προς την ευθύνη για το επίδικο έγκλημα — Υπήρχε όμως διαφορά σχετικά με το παρελθόν τους — Η διαφορά αυτή δεν μπορεί να δικαιολογήσει την συγκεκριμένη διαφοροποίηση (6 μήνες φυλάκη με £70 πρόστιμο) — Γι' αυτό η επιβληθείσα ποινή για βαρεία σωματική βλάβη μειώνεται σε 2 μήνες φυλακή.
- 15 Ποινή — Βαρεία σωματική βλάβη κατά παράβαση του άρθρου 243 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Φυλάκιση 6 μηνών — Έκδηλα υπερβολική λόγω ανισότητας στη μεταχείριση εν
- 20 σχέσει με συγκατηγορουμένους, που υπείχαν τόν ίδιο βαθμό ευθύνης.
- Όταν η σχετική ποινική υπόθεση εναντίον του εφεσείοντα και των δύο τότε συγκατηγορουμένων του, που υπείχαν την ίδιαν ευθύνη για το συγκεκριμένο έγκλημα της προκλήσεως βαρείας σωματικής βλάβης, παρουσιάσθηκε για πρώτη φορά
- 25 ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου και οι δύο συγκατηγο-

ρούμενοι του εφεσεύοντα, που ήσαν παρόντες, παραδέχθηκαν ενοχή, ο πρωτόδικος Δικαστής επέβαλε σ' αυτούς ποινές προστίμου £70.- και £80.-, ενώ ανάβαλε την υπόθεση για τον εφεσεύοντα, που δεν ήταν παρών γιατί η κλήση δεν του είχε επιδοθεί.

5

Τελικά ο εφεσεύων τιμωρήθηκε από άλλο Δικαστή σε διαδοχικές ποινές φυλακίσεως 5 μηνών και 1 μηνός. Η διαφορά μεταξύ της θέσεως του εφεσεύοντα και των άλλων συγκατηγορουμένων δεν βρισκόταν στον βαθμό ευθύνης τους για τα συγκεκριμένα εγκλήματα, αλλά στο ποινικό παρελθόν τους. Το παρελθόν του εφεσεύοντα ήταν βεβαρυμένο. Ο πρωτόδικος Δικαστής διέταξε ακόμα την ενεργοποίηση προηγούμενης ποινής φυλακίσεως με αναστολήν, που είχαν επιβληθεί στον εφεσεύοντα.

10

Ο εφεσεύων καταχώρησε δυο εφέσεις. Μίαν εναντίον των ποινών φυλακίσεως και μίαν εναντίον της διαταγής ενεργοποίησης της προηγούμενης ποινής.

15

Αποδεχόμενο την πρώτην έφεση και απορρίπτοντας την δεύτερη, το Ανώτατο Δικαστήριο ανέλυσε την αρχήν της ισότητας όπως πρέπει να εφαρμόζεται κατά το έργο τιμωρίας συγκατηγορουμένων και με βάση τις σχετικές αρχές εμείωσε την συνολική ποινή των 6 μηνών σε φυλάκιση 2 μηνών.

20

Η πρώτη έφεση γίνεται δεκτή. Η δεύτερη έφεση απορρίπτεται.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Koukos v. The Police (1986) 2 C.L.R. 1;

25

Georghiou and others v. The Republic (1986) 2 C.L.R. 109;

Louca v. The Republic (1986) 2 C.L.R. 141.

Εφέσεις κατά της ποινής.

Εφέσεις κατά της ποινής από τον Χρυσάνθο Νίκου Ιωάννου που καταδικάστηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Αριθμός Υποθέσεως 13279/89) στις 26 Αυγούστου 1989 στην κατηγορία για βαρεία σωματική βλάβη κατά παράβαση των άρθρων 231 και 20 του Ποινικού Κώδικος Κεφ. 154 και στον οποίο επιβλήθηκε από τον Επ. Δικ. Νικολάτο ποινή έξι μηνών φυλάκισης και κατά του οποίου διατάχθηκε επίσης η ενεργοποίηση ανασταλείσας ποινής δύο μηνών φυλακίσεως, που του είχε επιβληθεί σε προγενέστερη ποινική υπόθεση.

30

35

Ο εφεσεύων παρουσιάσθηκε αυτοπροσώπως.

Γλ. Χατζηπέτρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β, για την εφεσίβλητη.

ΠΙΚΗΣ Δ.: Με δυο ξεχωριστές εφέσεις, ο Χρύσανθος Ιωάννου εφεσιβάλλει -

- 5 (α) την ποινή των έξι μηνών φυλάκισης που του επιβλήθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού ως υπερβολική, και

- (β) τη διαταγή του ίδιου Δικαστηρίου για την ενεργοποίηση ανασταλείσας ποινής φυλάκισης που του είχε επιβληθεί
10 σε προγενέστερη ποινική υπόθεση (Ποινική Υπόθεση 13279/89 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού).

Η ποινή των δυο μηνών θα είναι συνεχόμενη (consecutive).

- Η ποινή των πέντε μηνών φυλάκισης επιβλήθηκε για την πρόκληση βαρείας σωματικής βλάβης (άρθρο 231 - Κεφ. 154)
15 στον πρώτο παραπονούμενο Χρ. Καννάουρο, και η ποινή ενός μηνός φυλάκιση για την πρόκληση σωματικής βλάβης στο δεύτερο παραπονούμενο Γιαννάκη Βάσου (άρθρο 24 - Κεφ. 254).

- Συνοπτικά, τα γεγονότα που εδραίωσαν τις κατηγορίες
20 είναι τα εξής:

- Ο εφεσείων μαζί με τους δυο συγκατηγορούμενους του, τους Χαράλαμπο Χαραλάμπους και Μιχάλη Μιχαήλ, επετέθησαν και κτύπησαν με ορμή τον πρώτο παραπονούμενο. Ο δεύτερος παραπονούμενος που προσέτρεξε σε βοήθεια του φίλου του δέχθηκε και ο ίδιος επίθεση από τους
25 συγκατηγορούμενους χωρίς να τραυματιστεί όμως τόσο σοβαρά όσο ο πρώτος. Της επίθεσης προηγήθηκε, ότι μπορεί εύλογα να χαρακτηριστεί, ως ανταλλαγή προφορικών προκλήσεων. Ο εφεσείων, ηλικίας 19 ετών, έχει ψυχολογικά
30 προβλήματα. Η κατάταξή του στην Εθνική Φρουρά είχε ενωρίτερα ανασταλεί λόγω της «ψυχοπαθητικής» του προσωπικότητας.

- Το παράπονο του εφεσείοντα είναι ότι η ποινή που του επιβλήθηκε ήταν δυσανάλογα μεγάλη σε σύγκριση με εκείνη
35 που είχε επιβληθεί στους συγκατηγορούμενους του και ότι έτυχε άνισης μεταχείρισης από το Δικαστήριο. Οι συγκατηγορούμενοί του, οι οποίοι επίσης παραδέχθηκαν ενοχή, κα-

ταδικάστηκαν σε προηγούμενο στάδιο από άλλο μέλος του Επαρχιακού Δικαστηρίου στις εξής ποινές: Ο Χαράλαμπος Χαραλάμπους σε £70 πρόστιμο και ο Μιχάλης Μιχαήλ σε £80 πρόστιμο. Δεν υπήρχε οποιαδήποτε ουσιαστική διαφορά στη συνέργεια των τριών στη διάπραξη των αδικημάτων ή του στοιχείου της εγκληματικής ευθύνης. Προκύπτει από τα γεγονότα ότι επρόκειτο για συνδυασμένη ενέργεια των τριών η οποία εκτελέστηκε με τις ίδιες προθέσεις και κίνητρα. Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας αναγνώρισε ότι δεν υπάρχει κανένα στοιχείο που να διαχωρίζει την εγκληματική συμπεριφορά των τριών συγκατηγορουμένων.

Αρχικά, επιλήφθηκε της υπόθεσης άλλο μέλος του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού από το δικαστή που είχε εκδικάσει την υπόθεση εναντίον του εφεσεύοντα. Ενώπιόν του εμφανίστηκαν μόνο οι κατηγορούμενοι αρ. 1 και 3 στους οποίους είχε επιδοθεί η κλήση. Ο δεύτερος κατηγορούμενος, ο εφεσεύων, δεν παρουσιάστηκε· δεν του είχε επιδοθεί η κλήση. Οι συγκατηγορούμενοί του παραδέχθηκαν ενοχή και ο δικαστής έκρινε σωστό να επιληφθεί, μετά την παραδοχή των δυο κατηγορουμένων, του θέματος επιβολής της ποινής και να αναβάλει την υπόθεση εναντίον του εφεσεύοντα σε μελλοντική ημερομηνία για επίδοση.

Ως θέμα σωστής πρακτικής είναι ανεπιθύμητο να κατατεμαχίζεται το έργο της τιμωρίας συγκατηγορουμένων. Μόνο σε περιπτώσεις που προβλέπεται ότι η απουσία ενός από τους συγκατηγορουμένους θα είναι μακρά, ή η παρουσία του αθέβαιη, δικαιολογείται το δικαστήριο να προχωρήσει στην επιβολή της ποινής σε συγκατηγορουμένους σε διαφορετικά στάδια.

Στην προκείμενη περίπτωση όχι μόνο η διαδικασία τιμωρίας των συγκατηγορουμένων κατατεμαχίστηκε αλλά του έργου της επιβολής της ποινής επιλήφθηκαν δυο δικαστές. Όπως προκύπτει από τα πρακτικά στη νέα ημερομηνία που δόθηκε για επίδοση της κλήσης στον εφεσεύοντα, της υπόθεσης επιλήφθηκε άλλο μέλος του Επαρχιακού Δικαστηρίου. Το γεγονός αυτό αποτελεί άλλη ατυχή πτυχή της υπόθεσης.

Ως θέμα ορθής πρακτικής και όταν κρίνεται αναπόφευκτη η επιβολή ποινής σε συγκατηγορουμένους σε περισσό-

5 τερα στάδια του ενός, είναι σωστό να επιλαμβάνεται της υπόθεσης ο ίδιος δικαστής. Το μέλος του Δικαστηρίου που αναλαμβάνει την εκδίκαση της υπόθεσης εναντίον συγκατηγορουμένων καθίσταται ο φυσικός δικαστής και έχει υποχρέωση να εκδικάσει την υπόθεση εναντίον όλων των συγκατηγορουμένων. Στην απόφασή του ο δικαστής που επιλήφθηκε της υπόθεσης εναντίον του εφεσεύοντα, εκτίμησι το έργο της επιβολής της ποινής ανεξάρτητα και χωρίς κινένα συσχετισμό με την ποινή που είχε επιβληθεί στους συγκατηγορουμένους του.

15 Η διαφορά μεταξύ της ποινής που επιβλήθηκε στους δυο από τους τρεις συγκατηγορουμένους και του εφεσεύοντα είναι σημαντική. Επεκτείνεται τόσο στη φύση όσο και την έκταση της ποινής. Κρίθηκε επιβεβλημένη η επιβολή της φυλάκισης στον εφεσεύοντα παρά το νεαρό της ηλικίας του - 19 χρόνων - ενόψει δυο προηγούμενων καταδικών του, στις οποίες του είχε επιβληθεί ποινή φυλάκισης με αναστολή. Η μια απ' αυτές, για την οποία ενεργοποιήθηκε η ποινή των δυο μηνών φυλάκισης αφορούσε παρόμοιο αδίκημα, ενώ η 20 δεύτερη στην οποία επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης δεκαοχτώ μηνών, και πάλι με αναστολή, αφορούσε αδικήματα διαρρήξεων.

25 Δε δόθηκε κανένας λόγος για τη διαφοροποίηση της ποινής που επιβλήθηκε στον εφεσεύοντα σε σύγκριση με τους συγκατηγορουμένους του, ούτε κατά πόσο η αρχή της ίσης μεταχείρισης των παραβατών λήφθηκε υπόψη στη διαμόρφωση της ποινής που επιβλήθηκε στον εφεσεύοντα. Συνεπώς θα εξετάσουμε το παράπονο του εφεσεύοντα ότι έτυχε 30 άνισης μεταχείρισης, αποκλειστικά με βάση την αντικειμενική εκτίμηση της θέσης των τριών συγκατηγορουμένων σε συνάρτηση με τη μεταχείριση που έτυχαν από τη δικαιοσύνη.

35 Η ισότητα ενώπιον της Δικαιοσύνης καθιερώνεται ως θεμελιώδες δικαίωμα του ανθρώπου από το άρθρο 28.1 του Συντάγματος. Ο πυρήνας του δικαιώματος για ίση μεταχείριση από το δικαστήριο συνίσταται στην υποχρέωση των δικαστικών Αρχών να μεταχειρίζονται με ομοιόμορφο τρόπο όλους που βρίσκονται στην ίδια ουσιαστικά θέση. Το 40 δικαίωμα επεκτείνεται, όπως αντιλαμβανόμαστε την εφαρμογή των αρχών του άρθρου 28.1 του Συντάγματος, και

στο συσχετισμό των διαφορών στην τιμωρία συγκατηγο-
 ρουμένων με την ουσιαστική ανομοιογένεια στην εγκλημα-
 τική τους ευθύνη για το αδίκημα και το ποινικό τους μη-
 τρώο. Οι αρχές αυτές υποστηρίζονται από την απόφαση
 του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Koukos v. The Po-* 5
lice. * Καθοδηγητική είναι επίσης η απόφαση του Ανωτάτου
 Δικαστηρίου στην υπόθεση *Georghiou and Others v. Repu-*
blic. ** Όπως είναι παραδεκτό δεν υπάρχει διαφορά μετα-
 ξύ της εγκληματικής δράσης των τριών συγκατηγορουμέ-
 νων¹ συνεπώς και τους τρεις συγκατηγορούμενους θάρυνε 10
 το ίδιο στοιχείο εγκληματικότητας για τη διάπραξη των αδι-
 κημάτων. Η θέση τους όμως είναι διάφορος σε σχέση με το
 παρελθόν τους. Οι δυο συγκατηγορούμενοι του εφεσείον-
 τα είχαν λευκό ποινικό μητρώο σε αντίθεση με τον εφεσείον-
 τα που είχε δυο πρόσφατες καταδίκες για σοβαρά αδικήμα- 15
 τα για τα οποία είχε καταδικαστεί σε φυλάκιση με αναστο-
 λή. Η μια από τις δυο καταδίκες σε φυλάκιση, εκείνη που ε-
 νεργοποιήθηκε, αφορούσε τη διάπραξη παρόμοιου αδική-
 ματος, επίθεση με πρόκληση σωματικής βλάβης. Η δεύτερη
 αφορούσε κυρίως αδικήματα διαρρήξεων για τα οποία του 20
 είχε επιβληθεί ποινή φυλάκισης δεκαοχτώ μηνών με ανα-
 στολή. Η μη ενεργοποίηση της δεύτερης ανασταλείσας ποι-
 νής του δεν έχει εγερθεί ως θέμα στην έφεση αυτή. Επιση-
 μάζουμε όμως ότι η ενεργοποίηση ανασταλείσας ποινής
 συνδέεται κατ' εξοχή με τους λόγους για τη μη τήρηση των 25
 όρων κάτω από τους οποίους η ποινή είχε ανασταλεί και
 όχι με την ομοιότητα μεταξύ του νέου αδικήματος και εκεί-
 νου για το οποίο είχε ανασταλεί η ποινή. ***

Το θεβαρυμένο ποινικό μητρώο του εφεσείοντα δικαιολο-
 γούσε διαφοροποίηση ως προς τη φύση της ποινής που θα 30
 μπορούσε να επιβληθεί σε σύγκριση με τους συγκατηγο-
 ρουμένους τους. Η αντιπαράθεση του προς το νόμο και η
 αδιαφορία του για τις συνέπειες των πράξεών του, καθι-
 στούσε εύλογη την επιλογή της φυλάκισης ως του μέσου τι-
 μωρίας του. Εν τούτοις δεν τηρήθηκε το μέτρο της ισότητας 35
 σ' ό,τι αφορά την έκταση της διαφοράς μεταξύ της ποινής
 που επιβλήθηκε στον εφεσείοντα και τους συγκατηγορου-

* (1986) 2 C L R 1.

** (1986) 2 C L R 109

*** (βλέπε, *LOUCA v THE REPUBLIC* (1986) 2 C L R. 141)

μένους του. Η ποινή των έξι μηνών φυλάκισης σε σύγκριση με το πρόστιμο, που επιβλήθηκε στους συγκατηγορούμένους του, ήταν τόσο μεγάλη, ώστε να μη δικαιολογείται (λαμβάνοντας υπόψη και την εξουσία διακριτικής ευχέρειας του εκδικάζοντος δικαστηρίου στον τομέα αυτό) από τις διαφορές στο ποινικό τους μητρώο. Η διαφορά μεταξύ της τιμωρίας του εφεσεύοντα και των συγκατηγορουμένων του καθιστά, λόγω του μεγέθους της, την ποινή, που του επιβλήθηκε, έκδηλα υπερβολική. Δικαιολογείται επομένως η παρέμβαση μας για τη μείωση της ποινής, την οποία μειώ-
 5
 10
 νουμε σε δυο μήνες φυλάκιση.

Αποφασίζουμε όπως η ποινή φυλάκισης πέντε μηνών στην πρώτη κατηγορία υποβιβαστεί σε δυο μηνών φυλάκιση, ενώ η φυλάκιση ενός μηνός που είχε επιβληθεί στη δεύτερη κατηγορία θα συντρέχει με εκείνη που επιβλήθηκε στην πρώτη κατηγορία. Η έφεση εναντίον της απόφασης για την ενεργοποίηση της ποινής των δυο μηνών φυλάκισης, η οποία θα εκτιθεί διαδοχικά, απορρίπτεται.
 15

Ο εφεσεύων θα εκτίσει συνολικά ποινή φυλάκισης τεσσάρων μηνών.
 20

Η έφεση εναντίον της ποινής επιτρέπεται όπως αναφέρεται στην απόφαση.

Η έφεση εναντίον της απόφασης για ενεργοποίηση της ανασταλείσας ποινής φυλάκισης απορρίπτεται.

25 *Έφεση 5179 απορρίπτεται. Έφεση 5180 επιτρέπεται. Ποινή μειώνεται σε 2 μήνες.*